

Mateřská škola Ostrov nad Oslavou, okres Žďár nad Sázavou, příspěvková organizace
Ostrov nad Oslavou 207, 594 45 Ostrov nad Oslavou

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Barevný svět poznání

Motto:

ČÍM VÍC SVĚTU KOLEM SEBE ROZUMÍŠ, TÍM SEBEJISTĚJI SE V ŽIVOTĚ CÍTÍŠ

Lucie Ernestová

Obsah

Identifikační údaje školy	4
Charakteristika školy	5
Specifika jednotlivých tříd	5
Pravidla zařazování dětí do jednotlivých tříd	6
Pedagogický tým školy	6
Profesní rozvoj pedagogických pracovníků	6
Podmínky vzdělávání	7
Věcné podmínky	7
Životospráva	7
Psychosociální podmínky	8
Organizace dne	9
Spolupráce školy a rodiny	11
Spolupráce s ostatními organizacemi	12
Vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami	12
Podpora dětí se SVP	12
Vzdělávání nadaných dětí	13
Vzdělávání dětí od 2 do 3 let	14
Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	17
Gramotnosti	18
Jazyková a čtenářská gramotnost	18
Matematická gramotnost	18
Digitální gramotnost	18
Přírodovědná gramotnost	18
Sociální a občanská gramotnost	18
Charakteristika vzdělávacího programu	19
Vize mateřské školy	19
Vzdělávací strategie	21
Pedagogická diagnostika	27

Vzdělávací obsah	28
Společnost a kultura	29
Kaleidoskop přírody	31
Svět kolem nás	34
Cestujeme časem	38
Projekty a nadstandardní programy	40
Plán evaluace	41
Podmínky vzdělávání	41
Evaluace průběhu a výsledky vzdělávání	42
Hodnocení procesů a výsledků vzdělávání	42
Formativní hodnocení	42
Sebehodnocení dětí	43
Hodnocení výsledků učení (diagnostika, portfolio)	43
Hodnocení na úrovni třídy a školy	43
Zapojení rodičů	43

Identifikační údaje školy

Čj.: 25/23

Název ŠVP:	Barevný svět poznání
Název školy:	Mateřská škola Ostrov nad Oslavou, okres Žďár nad Sázavou, příspěvková organizace
Adresa školy:	Ostrov nad Oslavou 207, 594 45 Ostrov nad Oslavou
Zřizovatel školy:	Městys Ostrov nad Oslavou, čp. 246, 594 45 Ostrov nad Oslavou
IČO:	70995575
Email:	ms.ostrov@seznam.cz
Webové stránky:	www.msostrovno.cz
Ředitelka:	Dohnalová Andrea, DiS.
Telefon:	+420 601 590 293

Školní jídelna

Vedoucí školní jídelny:	Kremlíková Petra
Telefon:	+420 725 141 821

ŠVP byl vypracován v srpnu 2025 a platí od 1.9.2025 s pravidelnou aktualizací na základě evaluační činnosti a aktuální situace.

Charakteristika školy

Mateřská škola Ostrov nad Oslavou se nachází v klidné části obce s rodinnou zástavbou.

V blízkém okolí je dětské hřiště, louky, rybník a lesy. V přízemní budově se nachází dvě třídy Motýlci a Berušky s kapacitou 49 dětí. Každá třída má své sociální zařízení a šatnu. V mateřské škole se nachází kuchyň, ve které se vaří pro děti z naší školy, pro žáky Základní školy Ostrov nad Oslavou a pro sousední Mateřskou školu Obyčtov.

Mateřská škola disponuje vlastní rozlehlou zahradou, která je součástí objektu. Na zahradě je členitý terén, s dostatkem zeleně i spoustou míst k aktivnímu i pasivnímu odpočinku. Děti mají k dispozici velké množství herních prvků vyrobených ze dřeva i kovu v neposlední řadě dvě velká pískoviště.

Zahrada je využívána pro pobyty venku, ale také pro realizaci společných aktivit dětí a jejich rodičů.

Nadále se budeme snažit, aby naše mateřská škola byla místem, kde se budou dobře a bezpečně cítit děti, rodiče, učitelky i provozní zaměstnanci, a aby děti odcházející z naší mateřské školy, byly dobře připraveny, jak na vstup do základní školy, tak do života samotného.

Specifika jednotlivých tříd

Třída Berušky zajišťuje vzdělávání dětí ve věku od 2 do 4 (5) let věku. Na začátku školní roku se tato třída zaměřuje především na adaptaci dětí v mateřské škole a maximálně rozvíjí spolupráci s rodiči. Děti se navzájem poznávají a snaží se zapamatovat si jména paní učitelek. Děti se učí základní pravidla chování v mateřské škole, která spoluvytváří se svými učitelkami. Velmi důležité je také vytváření základních hygienických návyků a zvládání sebeobsluhy, které se v této třídě děti učí. Ve třídě Berušky se pak zaměřujeme hlavně na hru, která je pro nejmenší děti důležitá.

Třída Motýlci zajišťuje vzdělávání pro děti od 4 do 7 let. Tato třída je pro předškolní děti, děti s odkladem školní docházky. Většina těchto dětí se již v mateřské škole orientuje. Vzdělávací práce je zaměřena na přípravu dětí na vstup do základní školy, rozšiřování znalostí a dovedností dětí získané v předchozí třídě či z rodinného zázemí dětí. Dbáme na prohlubování vztahů mezi dětmi, zobecnění sociálních dovedností, aktivizace nabízených činností a rozvoj klíčových kompetencí. Zaměřujeme se na prodlužování soustředěnosti dětí, vedeme je k zodpovědnosti a k samostatnosti. Také se zaměřujeme na vlastní plánování, samostatné vyjadřování, smysl pro povinnost, soustředění na hru, práci i učení a rozvoj základních gramotností.

Pravidla pro zařazování dětí do jednotlivých tříd

Děti jsou do tříd zařazovány podle věku. Vzhledem k prostoru a náplni dne dochází často k prolínání dětí a ke společným činnostem (děti jsou děleny do „svých tříd“ podle věku hlavně na ranní kruh, odpočinek a předškolní přípravu), nejedná se tedy striktně o věkové rozdělení dětí v rámci výchovně-vzdělávacích činností MŠ.

Třídy mateřské školy naplňujeme do počtu 24 dětí v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání.

Pedagogický tým školy

Pedagogický tým naší mateřské školy se skládá z ředitelky, pedagogů a asistenta pedagoga.

Ředitelka školy je motivující a inspirativní osobností, která se aktivně podílí na životě mateřské školy. Je schopna empatie a vedení týmu, přispívá k vytvoření pozitivní atmosféry, kde se každý cítí cenný a užitečný. Hledá nové způsoby, jak zlepšit vzdělávací procesy a podmínky pro děti.

Pedagogické pracovnice jsou laskavé a citlivé k potřebám dětí, respektují jejich individualitu a podporují jejich rozvoj. Inspirují děti a vytváří pozitivní a bezpečné prostředí, ve kterém se mohou učit a růst. Spolupracují se zákonnými zástupci dětí a kolegy, aby zajistili harmonický a efektivní vzdělávací proces. Uvědomují si, že jsou vzorem pro chování a jednání dětí, jelikož významnou roli v procesu učení u dětí v předškolním věku sehrává spontánní a sociální učení, založené na principech nápodoby.

Všichni jsou absolventi Pedagogické školy a mají dostatečnou kvalifikaci.

Asistent pedagoga zastává roli, která je velmi důležitá k doladění celkové pohody ve třídě. Doplnuje pedagoga tam, kde je třeba. Svým přístupem je pedagogovi partnerem a dětem oporou.

Odpovědnost učitelů je daná platnými předpisy, při zajišťování náročnějších činností pomáhají provozní zaměstnanci dle příkazu ředitelky školy.

Specializované služby, jako logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (speciálně pedagogické centrum).

Mateřská škola podporuje také wellbring pedagogů, neboť spokojený a motivovaný pedagog je klíčem k pohody dětí. Vytváříme pracovní prostředí založené na spolupráci, vzájemném respektu a otevřené komunikaci. Podporujeme profesní růst učitelů a pečujeme o jejich psychickou i fyzickou pohodu.

Profesní rozvoj pedagogických pracovníků

Pedagogové mají možnost zvolit si oblast dalšího vzdělávání podle svých preferencí, zájmů a vychází z dlouhodobého plánu dalšího vzdělávání. Pedagogové se budou i nadále vzdělávat v oblastech podle jejich preferencí, zájmů. Vzdělávání bude zaměřeno na aktuální témata dnešní doby. Sebevzdělávání je umožněno dle nabídky akreditovaných společností, ze které si učitelé vybírají kurzy dle svého výběru nebo jim jsou doporučeny kurzy na základě jejich profesní úrovně či aktuální potřeb školy.

Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky

- γ Vnější i vnitřní prostory jsou dostatečně velké, světlé, vzdušné.
- γ Třídy jsou prostorné, odpovídají příslušným bezpečnostním a hygienickým předpisům.
- γ Velikost nábytku odpovídá různým věkovým skupinám a je přizpůsoben dětským požadavkům.
- γ Děti se samy, svými výtvary, podílejí na úpravě a výzdobě prostředí, dětské práce jsou přístupné rodičům i veřejnosti.
- γ Třídy jsou vybaveny hracími koutky, hračkami a pomůckami tak, aby děti podněcovaly k zájmu o nabízené činnosti a aktivity.
- γ Děti mají veškeré hračky a materiály dostupné, tím se učí samostatnosti (při výběru) a zodpovědnosti (při úklidu).
- γ Aby prostředí podporovalo aktivitu a tvořivost dětí, dbáme na zajištění podmínek v oblasti bezpečnosti a hygieny. Snažíme se vytvářet podnětné a estetické prostředí- obměna pomůcek, práce s netradičním materiálem.
- γ Didaktické pomůcky a materiál pro výtvarnou a pracovní výchovu jsou uloženy v kabinetech u tříd.
- γ Zároveň oceňujeme nadstandardní aktivitu rodičů i učitelů, kteří vyrábějí pomůcky sami a ve velmi dobré kvalitě.

Životospráva

- γ Jídelníček je pestrý, skladba odpovídá požadavkům zdravé racionální výživy dle stravovacích norem.
- γ Je zajištěn dostatečný pitný režim v průběhu celého dne v MŠ.
- γ Pracovníci školy vedou děti ke zdravému životnímu stylu jak vzdělávací nabídkou, tak osobním příkladem.

- Υ Mezi jídly jsou dodržovány doporučené intervaly (3hod).
- Υ Jsou vytvořeny podmínky pro samostatnost dětí při stolování (přináší si jídlo, kromě polévky a odklízí si použité nádoby), mohou požádat o přidání, je podporována kultura stolování.
- Υ Děti do jídla nenutíme, vhodnou motivací se snažíme vést děti k tomu, aby alespoň ochutnaly a pak se rozhodly, zda budou pokračovat, či ne.
- Υ Samy si určují velikost porce. Vždy vycházíme vstříc individualitě dítěte, zohledňujeme naše poznání dítěte a informace od rodičů.
- Υ V případě potřeby a jsou-li vytvořené a dohodnuté podmínky, je možné upravit stravování dle specifických potřeb dětí se zdravotními problémy. Rodiče se po předchozí domluvě s ředitelkou školy dále domlouvají s vedoucí školní jídelny a hledají společnou cestu k řešení.
- Υ Strava se vaří ve školní kuchyni, která je součástí MŠ a dováží se do místní Základní školy a do Mateřské školy Obyčtov.
- Υ Děti mají denně možnost pobývat venku a na školní zahradě, otužovat se vzduchem a pohybem. Preferujeme především spontánní pohyb dle potřeb a volby dětí.
- Υ Odpočinkové aktivity dětí jsou upraveny dle individuálních potřeb dětí. Všechny děti odpočívají cca 30–90 minut, kdy nejprve učitelky četbou pohádek a příběhů motivují děti ke klidné relaxaci na lehátku, poté jsou dětem nabízeny klidné činnosti ve třídě nebo na lehátku. Do spaní děti nenutíme.

Psychosociální podmínky

- Υ Učitelky jsou pro děti partnerem, pomocníkem a průvodcem na jeho cestě poznávání. Respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem.
- Υ Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřipustné.
- Υ Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití.
- Υ Způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující. Počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech a učitelé se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která mu je příjemná, kterou navozuje vzájemný vztah spolupráce a důvěry.
- Υ Využíváme pozitivního hodnocení, vyhýbáme se negativním slovním komentářům a podporujeme děti v samostatných pokusech.

- Υ Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly, na jejichž tvorbě se podílejí, tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv přátel.
- Υ Učitelé se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany, patologických jevů), umožňují dětem dostatek prostoru při adaptaci, a to především u dětí mladších tří let.
- Υ Pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty je dětem umožněno použití specifických pomůcek, např. vlastních hraček a terapeutických pomůcek.
- Υ Je dbáno na osobní soukromí dětí. Děti mohou využít klidný koutek.
- Υ Důvěra mezi dětmi a dospělými je podporována všemi zaměstnanci mateřské školy. Učitel dětem nenásilně dává vzor prosociálního chování.
- Υ Podmínky k efektivnějšímu vzdělávání se snažíme neustále zlepšovat. Vyhledáváme na různých portálech inspirující aktivity pro modernizaci a inovaci.
- Υ V případě potřeby je rodičům doporučena konzultace, či vyšetření u odborníka (logopeda, praktického či odborného lékaře, v PPP apod.)

Organizace dne

- Υ Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby.
- Υ Dbáme na vyváženost řízených i spontánních aktivit v průběhu pobytu dětí v MŠ.
- Υ Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.
- Υ Snažíme se dětem zpestřit vzdělávací nabídku (divadelní představení, školní výlety, návštěva knihovny, hasičů apod.).
- Υ Plánování činností vychází z potřeb a zájmu dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.
- Υ Respektujeme individuální možnosti a potřeby dětí (dostatečný prostor pro odpočinek dětí).
- Υ Učení je založeno na aktivní účasti dítěte.
- Υ Je zajištěno dostatečné překrývání učitelů na třídě.
- Υ Při nástupu nových dětí do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim s využíváním spoluúčasti rodiny.
- Υ Oslavujeme společně s rodiči Vánoce, svátek matek, Den otců, Den rodin a loučíme se s předškoláky.
- Υ Zajišťujeme bezpečnost a ochranu zdraví dětí. Pravidla a konkrétní podmínky pro vstup do budovy školy jsou popsána ve školním řádu.

- Dětem se speciálně vzdělávacími potřebami a nadaným dětem jsou poskytnuty podpůrná opatření.

Ranní scházení

- Děti se scházejí do 8:00, po domluvě mohou přijít později, ale tak aby nerušily výchovnou činnost. Podrobnosti k přítomnosti dětí, které se vzdělávání povinně, jsou stanoveny ve školní řádu mateřské školy.
- Učitel pomáhá přicházejícím dětem překonat negativní pocity z odloučení od rodičů.
- Učitel zjistí zdravotní stav dítěte. Pomůže mu vybrat hračku, nabídne mu činnost nebo probíhají spontánní hry dětí.

Přímo i nepřímo řízené činnosti

- Řízené zdravotně preventivní aktivity, zaměřené na správné držení těla, pohybové hry – probíhá v míře dané další plánovanou činností
- Svačina – při níž si děti samy obslouží, tj. vezmou si sami pečivo s pomazánkou a zeleninu, odnesou si samy pití. Vše probíhá za dohledu učitele. Před odchodem ven dostávají děti ovoce.
- Ranní kruh – děti se seznamují s tématem, probíhá evokace, sdílení, kdy si děti povídají o prožitcích, motivace dětí, aktivity pro všestranný rozvoj, nabídka činnosti, práce ve skupinách, individuálně.
- Nebo spontánní hry s pozorováním a diagnostikou dětí, dopolední pobyt venku, výlety, kulturní či sportovní programy dle aktuální situace.
- Pobyt venku – každodenně, vyjma nepříznivých podmínek (silný vítr, silný mráz, silný déšť), v tom případě se organizuje náhradní činnost ve třídě, spojená s pohybovou aktivitou.

Oběd od 11:30

- Děti si samy donesou lžíci, příbor. Polévka je jim nalévána u stolečku, druhé jídlo si odebírají u vozíku od kuchařek. Samy si určují velikost porce. Vše probíhá za dozoru učitelů.
- Děti nedokrmujeme, a to ani na žádost rodičů (nepřipouští to ani Rámcový vzdělávací program, který je závazný pro všechny MŠ). Individuální požadavky řešíme ve spolupráci s rodiči a v souladu s RVP PV.

Odpolední odpočinek

- ☐ Čtení pohádek, poslech relaxační hudby, zpěv písní.
- ☐ Podle věku a individuální potřeby spánku děti odpočívají nebo se věnují klidové činnosti (zejména předškoláci)

Odpolední činnosti do 15:45

- ☐ Svačina – probíhá samoobslužným způsobem za dohledu učitelů.
- ☐ Zájmová činnost, doplňkové aktivity, činnosti rozvíjející individuální potřeby dětí, pobyt venku.
- ☐ Posledním dětem učitel pomáhá překonat negativní pocity z osamění.

Provoz školy o prázdninách

Provoz mateřské školy bývá přerušen v měsících červenec a srpen, zpravidla 6 týdnů z důvodu nutné údržby, oprav a čerpání dovolených zaměstnanců. Rozsah omezení nebo přerušení stanoví ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem. Přerušení provozu mateřské školy oznámí ředitelka školy zákonným zástupcům dva měsíce předem. Provoz může být omezen i v jiném období – např. v období vánočních svátků. Informaci o přerušení provozu v tomto případě zveřejní ředitelka školy neprodleně po projednání se zřizovatelem o rozhodnutí přerušení provozu.

Spolupráce školy a rodiny

- γ Zaměstnanci školy přistupují k jednotlivým rodinám s porozuměním a respektem, vytvářejí podmínky ke spolupráci, zachovávají diskrétnost informací, které jim byly svěřeny.
- γ Velmi důležitá je komunikace mezi týmem školy a rodinami. K dosažení otevřené a důvěrné komunikace je nutné přijetí vzájemné zodpovědnosti k vytvoření dobrého partnerského vztahu.
- γ Učitelé pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.
- γ Včas a průběžně informujeme rodiče o dění v MŠ, aktuální informace o jednotlivých akcích jsou zveřejňovány webových stránek a aplikací Naše MŠ. Měsíční program výchovně vzdělávací práce mají rodiče k dispozici na nástěnkách v šatnách dětí.
- γ Spolupráce s rodiči při vstupu dětí do základní školy.
- γ Rozhovory s rodiči o chování dětí, jejich zdravotním stavu.

- γ Rodiče mají možnost konzultačních hodin-přihlašování probíhá přes webové stránky.
- γ Informujeme rodiče o možnostech spolupráce se školským poradenským zařízením a dalšími odborníky.
- γ Zákonní zástupci mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se vzdělávání i různých programů.
- γ Vytváříme podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.

Spolupráce s ostatními organizacemi

- γ Pedagogicko-psychologická poradna (spolupracujeme při odkladu školní docházky dítěte, při výchovných problémech).
- γ Speciálně pedagogické centrum (spolupracujeme při posouzení vhodné integrace a výchovně vzdělávací práce s dětmi se speciálně vzdělávacími potřebami, logopedická depistáž).
- γ Základní škola Ostrov nad Oslavou (seznamujeme děti s prostředím základní školy, školní družinou, vzájemně se informujeme o dětech, připravujeme děti k zápisu do 1.třídy).
- γ Ortoptická-vyšetření zraku
- γ Městská policie Žďár nad Sázavou
- γ Sbor dobrovolných hasičů
- γ Městské divadlo Žďár nad Sázavou
- γ Spolupráce s MAS Havlíčkův Brod – šablony OP JAK
- γ Spolupráce se SVC Active Žďár nad Sázavou – edukační programy pro děti

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Podpora dětí se SVP

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření realizuje škola. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti

stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení ŠPZ na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání dítěte. Úpravy navrhuje pedagogové ve spolupráci se zákonným zástupcem dítěte. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (PPP, SPC).

U dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, tj. u dětí s poruchami chování, tělesným či smyslovým postižením i sociokulturním znevýhodněním uplatňujeme speciálně pedagogické zřetele, metody a postupy. Pedagogové jsou kompetentní pomoci těmto dětem rozvíjet jejich vnitřní potenciál formou individuální integrace.

Důležité zásady při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- γ respektování zvláštností individuálním přístupem;
- γ včasné poskytnutí speciální pomoci;
- γ zajistit odborné konzultace v případě nedostatečného odborného vzdělání;
- γ informovanost, osvěta a úzká spolupráce s rodinou;
- γ individuální vzdělávací plán;
- γ speciální formy a metody práce, volba vhodných vzdělávacích metod a prostředků;
- γ zajištění didaktických, popř. kompenzačních pomůcek;
- γ podpora všemi pedagogy, pozitivní motivace;
- γ profesionální přístup k těmto dětem (citlivost, přiměřenost aj.);
- γ přijímat tyto děti stejně jako ostatní-vyvarovat se negativní zpětné vazby (např. od okolí, vrstevníků apod.);
- γ úzká spolupráce se zákonnými zástupci dítěte;
- γ soustavné vzdělávání pedagogů v této problematice.

Vzdělávání nadaných dětí

Nadaným dítětem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za **mimořádně nadané dítě** se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., považuje dítě, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností. Škola využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Specifikace provádění a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných dětí zahrnuje následující:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce;
- obohacování výchovně vzdělávacího procesu.

Vzdělávání dětí od 2 do 3 let

Dvouleté děti mají silnější potřebu vazby na dospělou osobu, učitel se stává zástupcem rodiče. Je pro dítě jistotou a emoční oporou v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

- γ Cílem výchovně vzdělávacího procesu u dětí 2-3letých je zajistit jejich rozvoj a prostřednictvím individuálního přístupu se snažit rozvíjet jejich dovednosti a schopnosti, které jsou dětem přirozené a blízké.
- γ Třída, ve které se vzdělávají děti od 2 let, vytváří takové podmínky a prostředí, které odpovídají bezpečnostním a hygienickým nárokům dvouletého dítěte. Učitelky respektují potřebu dítěte mladšího tří let na stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.
- γ Dvouleté děti se učí především hrou, situačním učením, vlastním prožitkem a nápodobou na základě tzv. dovednostního tréninku (časté opakování určité činnosti tak dlouho, až si ji dítě podvědomě osvojí). Dětem předáváme elementární dovednosti a rozvíjíme ho po všech stránkách, učíme ho základním sociálním a hygienickým návykům. Využíváme dětské přirozené zvědavosti k získávání nových poznatků ve formě her, písniček, knížek atd.
- γ Prostřednictvím hry a zábavy se snažíme docílit vytvoření zcela přirozeného prostředí, ve kterém se dítě bude cítit dobře a bude tak moci rozvíjet svou jedinečnou osobnost. Důraz je kladen i na dostatek pohybu, což umožňuje krásné prostředí a okolí MŠ.

Vzdělávací cíle:

- γ Tělesné schopnosti se rozvíjí především přirozenými pohybovými činnostmi, při nichž převládají pohyby lokomoční – chůze, běh, skok, lezení. Pro děti do 3 let jsou nepřipustné tyto cviky: kotoul vzad, skok do hloubky větší než výška dítěte od pasu k zemi, delší výdrže ve stojích a výdrže paží, přetahy a přetlaky, vzpory a visy za ruce, chůze po ruce, široké stoje rozkročné (provazy), doskoky na tvrdou podložku.
- γ Utvoření základního návyku pro správné držení těla, zautomatizování již zvládnutých pohybů (poloha a pohyb paží i nohou v různých polohách těla), provádění dechových cviků.
- γ Využívat podnětnost prostředí k rozvoji aktivity dětí, ke snaze zkoumat a objevovat.

- Υ Zdokonalení pravidelnosti kroku s připojením souhybných pohybů paží, chůze v rytmu udávaném bicími nástroji, říkadly apod.
- Υ Vypěstování optimální reakce na různé zvukové a zrakové podněty.
- Υ Rozvoj schopnosti chůze s přenášením předmětů nebo hraček, s překračováním čáry, lana.
- Υ Podpora odvahy vystupovat a sestupovat po mírně šikmé ploše.
- Υ Do schodů bez držení, z nízkých překážek bez držení.
- Υ Reaguje na zvukové a zrakové podněty.
- Υ Přenáší předměty.
- Υ Zvládá slalomovou chůzi, překračuje čáry a předměty.
- Υ Zautomatizování návyku zapojení paží a harmonického pohybu celého těla.
- Υ Seskočí z výšky 20-30 cm.
- Υ Rozvoj dovednosti plížení po bříšku, k cíli, mezi překážkami.
- Υ Rozvoj dovednosti zdolávat dětské průlezky samostatně i s dopomocí, prolézá strachovým tunelem.
- Υ Podporovat touhu překonávat strach ze skluzu, z jízdy po mírném svahu 50.
- Υ Rozvoj adaptačních schopností v obtížnějších přírodních podmínkách (častý pobyt venku).
- Υ Pojmenuje části těla, zná předměty denní potřeby a jejich použití, pozná jednoduchá jídla, zná své jméno, příjmení, značku, zná jména dalších dětí, orientuje se v prostředí MŠ, zná běžné dopravní prostředky, pozná běžné druhy ovoce a zeleniny, umí s pomocí uklízet hračky, třídí předměty čtyř barev (žlutá, modrá, zelená, červená), třídí předměty čtyř tvarů (kostka, kulička, stříška, válec), rozlišuje vlastnosti předmětů: krátké – dlouhé, teplé – studené, mokré – suché, čisté – špinavé, reaguje na změnu místa: sem, tam, reaguje na změnu polohy věcí, osob: polož, pověš, zahod', sedni si, vstaň, lehni si, klekni si atd., chápe jednoduchá označení času: ráno, večer, brzy, hned, potom, rychle, pomalu atd., rozlišuje zvuky, pozná známé předměty a činnosti na obrázku, napodobuje hru, rozumí jednoduché hovorové řeči, klade jednoduché otázky, umí odpovídat na otázky, rozumí jednoduchému ději scénky (maňáskové, loutkové), vyjadřuje se jednoduchými větami, sleduje srozumitelné verše a říkadla, zapamatuje si výrazné verše a říkadla. Dokáže slovně vyjádřit své city, dokáže se krátkodobě soustředit na hru, dokončí započatou činnost, umí požádat o hračku, dělí se o hračku s kamarádem, umí poprosit, poděkovat, pozdravit. Poskytování jednoduchých, citově přitažlivých a názorných poučení.
- Υ Pozorování a poznávání jednoduchých věcí, činností a jevů v různých obměnách, poznávání smyslu a návaznosti.

- γ Rozlišování nápadnějších vlastností vnímaných předmětů, třídění dle velikostí i barev (žlutá, modrá, zelená, červená), dle tvaru (kostka, kulička, stříška, válec), dle vlastností (krátký x dlouhý, teplý x studený...).
- γ Reagování na jednoduché výzvy.
- γ Rozvoj schopnosti rozumět jednoduché hovorové řeči a vyjadřovat se v rozmanitých situacích běžného života.
- γ Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a plně prožívat, vyjadřovat se k nim.
- γ Vzbuzení a rozšíření citových vztahů k domovu, k MŠ, k dětem, zaměstnancům MŠ...
- γ Rozvoj snahy o samostatnou manipulaci a experimenty s hračkami, předměty v souvislosti s posilováním soustředěnosti na určitou činnost.
- γ Rozvoj přirozené touhy pomáhat v běžných situacích.
- γ Zapojení se do společenských her, zapojování se do důležitých událostí v MŠ (oslavy, besídky...).
- γ Vnímání a pozorování života kolem sebe, vnímání a pozorování prostředí, v němž žijí, pozorování starších dětí.
- γ Dodržování pravidel slušného chování, pravidel vytvořených v MŠ, usměrňování svých požadavků vůči jiným.
- γ Využívání nabízených možností (např. tanečků, rytmizací, zpěvu, jednoduchých dětských písniček, zhudebňování říkanek, sluchových cvičení, hra se stavebnicemi různých tvarů a velikostí, stavení kostek na sebe, práce s plastelínou, vystřihování, lepení, navlékání, vyhazování a vkládání předmětů, hra na obchod, na maminku, kadeřnici, opraváře, uklízečku, lékaře, malování, kreslení, modelování, dramatizace, poslech, vyprávění pohádek, příběhů atd.) pro tvorbu společenské role v MŠ.
- γ Rozvoj raného dětského poznávání.
- γ Formování počátečních postojů k okolnímu prostředí.
- γ Rozvoj orientace ve známém prostředí.
- γ Vytváření pěkného a pozitivního vztahu k místu, ve kterém dítě žije.
- γ Formování počátečních postojů k okolnímu prostředí.
- γ Rozvoj orientace ve známém prostředí.

Rozvoj sebeobsluhy a hygienických návyků

Dodržuje přiměřenou čistotu při stolování, samostatně jí a pije s částečnou dopomocí, udržuje osobní hygienu – umí použít záchod, chlapci umí malou stranu vykonávat vstoje, umí si umýt a utřít ruce, obličeje, vyčistit zuby, umí smrkat a používat kapesník, umí se částečně svlékat a oblékat, zouvat a obouvat.

Rozvoj pracovních schopností

Umí navlékat kroužky na tyčku, provléká tkaničkou destičku s otvory, navléká větší korálky, trhá papír, skládá papír, umí nalepovat jednoduché tvary, zatlučká hřebíky do polystyrénové desky, stříhá dětskými nůžkami, modeluje váleček, kuličku, placku, staví stavby z kostek.

Rozvoj hudebních schopností

Zpívá krátké melodické písničky, rytmitizuje, tančí jednoduché tanečky, napodobuje hru na tělo.

Rozvoj výtvarných schopností

Maluje prstovými barvami, čmárá křídou na chodník, rozliší a pojmenuje základní barvy, nakreslí sluníčko, domeček, postavu – hlavonožce, správně drží tužku, štětec, má vyhraněnou laterální.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

- γ Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s platnou legislativou.
- γ Pokud jsou v MŠ alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání, zřídí ředitelka MŠ skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne v rozsahu 1 hodiny týdně.
- γ Ředitelka MŠ může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.
- γ Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, které lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.
Respektujeme mateřský jazyk každého dítěte a podporujeme jeho přirozený rozvoj, zároveň nabízíme hravé seznamování s cizím jazykem jako obohacování jazykového prostředí.

Gramotnosti

Vzdělávání v naší mateřské škole je zaměřeno na rozvoj základních gramotností, které jsou považovány za klíčové pro celoživotní učení a osobní spokojenost dítěte. Naše pojetí gramotností vychází z rámcových požadavků z RVP PV 2025 a přizpůsobuje se věkovým a individuálním potřebám dětí.

Jazyková a čtenářská gramotnost

Podporuje přirozený rozvoj jazyka prostřednictvím bohaté komunikace, četby, vyprávění a dramatizace. Vytváříme prostředí bohaté na podněty, kde děti mohou poznávat funkci psaného a mluveného slova, rozvíjet slovní zásobu, porozumění textu a mají možnost naslouchat i samostatně vyprávět.

Matematická gramotnost

Děti se setkávají s matematickými pojmy přirozeně při hrách, manipulaci s předměty a řešení praktických situací. Rozvíjíme schopnosti porovnávat, třídit, chápat jednoduché početní operace, orientovat se v prostoru a čase.

Digitální gramotnost

Využíváme vhodné digitální technologie přiměřené věku dětí (interaktivní pomůcky, tablety s výukovými aplikacemi, beetboot včelka atd.). Učíme děti základům bezpečného chování v online prostředí, podporujeme tvořivou práci s digitálními nástroji s ohledem na zdravý životní styl.

Přírodovědná gramotnost

Rozvíjíme zájem o přírodu a porozumění základním přírodním jevům prostřednictvím pozorování, pokusů, péče o rostliny a zvířata. Podporujeme environmentální citění a zodpovědné chování k životnímu prostředí.

Sociální a občanská gramotnost

Vytváříme příležitosti pro spolupráci, respektování pravidel a řešení konfliktů. Podporujeme děti v aktivním zapojení do života školy, vnímání hodnot jako je respekt, tolerance, pomoc druhým a odpovědnost.

Rozvoj gramotností je přirozeně integrován do každodenních činností školy, tematických bloků a herních situací.

Charakteristika vzdělávacího programu

Cílem našeho vzdělávání je dítě, které si poradí v každé situaci, osvojí si poznatky, dovednosti, které přesahují školní prostředí a umí ho uplatnit v životě mimo školu. Dítě, které odvážně ukáže, co vše umí, zvládne a dokáže. Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich nesmí být zvýhodňováno nebo naopak znevýhodňováno. Děti jsou vedeny k samostatnému rozhodování, je vyloučena jakákoli manipulace s nimi, zbytečné organizování a nezdravé soutěžení.

Záměrem předškolního vzdělávání je dovést dítě na konci jeho předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých možností získalo přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost a bylo vybaveno souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná a připravit je tak na další, pokud možno aktivní vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

Vize mateřské školy

Ve vztahu k dětem

- γ vytvořit školu, do které se všechny děti těší a neradi ji opouštějí
- γ poskytnout místo, kde budou mít možnost prožívat radostné a spokojené dětství
- γ rozvíjet jejich potenciál a citlivě reagovat na jejich potřeby
- γ ukázat, jak se k sobě chovat se vstřícností a empatií
- γ nabídnout dostatek pohybové aktivity a sportu nejen v MŠ, ale i v přírodě
- γ podněcovat děti v jejich tvořivé činnosti, aby projevovaly vlastní fantazii a nápady
- γ respektujeme vývojová specifika, individuální možnosti a schopnosti každého dítěte
- γ dbát na individuální přístup ke každému dítěti
- γ aby dítě opouštějící mateřskou školu bylo jedinečné, vzhledem ke svému věku a individuálním možnostem co nejvíce samostatné, sebevědomé a sebejisté, s vlastním rozumem, schopné dívat se kolem sebe, uvažovat, tvořivě přemýšlet a jednat, přizpůsobiví, odvážní a také zodpovědní, ochotní nejen přijímat, ale také dávat, schopní se dále rozvíjet, učit se všemu, co budou v životě potřebovat a aktivně čelit problémům, které život přináší.

Ve vztahu k rodičům

- γ mít rodiče jako partnery školy, umožnit jim podílet se na chodu školy
- γ dostatek objektivních informací a zohlednit individuální rozvoj

Ve vztahu k zaměstnancům

- γ vytvářet pracovní prostředí, které vybízí k dalšímu rozvoji a spokojenosti
- γ tvůrčí prostředí s konstruktivní komunikací, týmovou spoluprací, osobní růst, pocit seberealizace a uplatnění
- γ podporujeme zaměstnance ve všech inovativních aktivitách spojených s rozvojem mateřské školy
- γ podporovat pedagogy v profesním růstu
- γ zaměřit se na dodržování zásad konstruktivní komunikace

Ve vztahu k okolí

- γ spolupracovat s dalšími institucemi, zřizovatelem
- γ zapojovat se a tvořit kulturní dění v obci
- γ ovlivňovat svým příkladem vztah k životnímu prostředí

Chceme zapojit rodiče do plánování jak celoškolských akcí, mít rodiče jako vítané partnery školy, hledat společnou cestu k podpoře jejich dětí. Také chceme spolupracovat s dalšími vzdělávacími institucemi, zřizovatelem, zapojovat se a tvořit kulturní dění, ovlivňovat svým příkladem vztah k životnímu prostředí.

Dlouhodobé cíle

Dlouhodobým cílem rozvoje mateřské školy je postupné plnění dílčích úkolů k podpoře vybudování silné a perspektivní školy, která se stane otevřenou, přátelskou a efektivní mateřskou školou, v níž budou dětem předávány základy klíčových kompetencí pro přípravu na další stupeň vzdělávání.

Spokojenost a spolupráce všech zaměstnanců, dětí, rodičů i veřejnosti je nedílnou součástí vedoucí ke zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu.

Teprve ve stabilní instituci je možné vytvářet stejný prostor a stejné podmínky pro všechny děti s pestrým programem předškolního vzdělávání a umožnit tak rozvoj nadání talentovaných dětí a dětí se speciálně vzdělávacími potřebami s respektem k zájmům a potřebám dětí.

Chceme zintenzivnit využití pobytu venku k podpoře environmentálního vzdělávání. Vedeme děti k vnímání přírody jako nenahraditelné hodnoty, učíme je chovat se ekologicky odpovědně – třídit odpad, šetřit vodou a energií, pečovat o školní zahradu, pozorovat proměny přírody. Prostřednictvím každodenních činností rozvíjíme základy environmentálně odpovědného chování, které si děti přenášejí i do rodinného prostředí. Spoluprací s rodiči a veřejností se budeme snažit více prohlubovat a udržovat důvěru a podporu, kterou jsme si vzájemně

vybudovali. Zajímat se o moderní a inovativní pedagogické směry ve vzdělávání. Zvyšovat kvalifikovanost učitelů, rozvoj pedagogických dovedností učitelů a odborných znalostí pracovníků mateřské školy, využívat znalostí ze speciální pedagogiky. Chceme rozvíjet týmovou spolupráci a kolegiální vztahy mezi zaměstnanci. Dále chceme vést smysluplnou diagnostiku dítěte a následně ji využívat jak při plánování, tak při diferenciaci nabídky činností.

Vzdělávací strategie

K dosažení cílů předškolního vzdělávání využíváme při práci s dětmi vzdělávací strategie, které respektují vývojová specifika dětí předškolního věku, dále pak jejich individuální vývoj, potřeby a zájmy. Snažíme se předcházet sociálně patologickým jevům, prohloubit vztah dětí k naší planetě.

Při vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami a dětí nadaných učitel zahrnuje do volny vzdělávacích strategií přizpůsobených jejich individuálním potřebám současně i podpůrná opatření, která umožňují plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte. Východisky k volbě vzdělávacích strategií jsou konstruktivismus, vycházející z konstruování poznatků na základě vlastních zkušeností a informace o osobnosti dítěte získané prostřednictvím metod pedagogického diagnostikování.

Naše mateřská škola cíleně podporuje wellbeing dítěte, tedy jeho pohodu a spokojenost v rovině fyzické, psychické i sociální. Usilujeme o vytvoření prostředí, kde se děti cítí bezpečně, přijímané a respektované. Součástí je podpora zdravých vztahů mezi dětmi, posilování sebevědomí a radosti z objevování a učení. Děti se aktivně podílejí na vytváření pravidel a podoby prostředí třídy, čímž posilujeme jejich pocit bezpečí, spoluodpovědnosti a pohody.

Všechny aktivity mají charakter hry, zábavy a zajímavých činností pro děti. Probouzejí aktivní zájem v dítěti a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat, objevovat a učit se.

Spontánní učení - patří k nejvýznamnějším způsobům učení, probíhá zejména v rámci hry, kterou se dítě zabývá na základě svého zájmu a vlastní volby.

Vzdělávací činnosti – tyto činnosti připravuje učitel, mohou být:

nepřímo řízené činnosti – učitel dává dítěti možnost výběru z rozmanité nabídky

řízené činnosti – učitel vede vzdělávací činnost celou dobu

V obou typech vzdělávacích činností je učitel průvodce dítěte na jeho cestě za poznáním.

Vzdělávací činnosti je vhodné realizovat prostřednictvím:

- γ **Prožitkové učení** – vychází z vlastních zkušeností a prožitku dětí, realizované zejména prostřednictvím didaktického stylu s nabídkou.

- γ **Situační učení**– dítě není pasivní příjemce, ale projevuje vlastní iniciativu, koná, jedná a je aktivní, učí se na základě vlastních činností intelektových i praktických.
- γ **Kooperativní učení** – založené na vzájemné spolupráci dětí při řešení společných složitějších problémů a situací. Učí děti rozdělovat si role a úkoly, plánovat činnosti, spolupracovat, pomáhat si, radit si, vyvíjet společné úsilí, kontrolovat a hodnotit společnou práci.
- γ **Sociální učení** – založené na principu přirozené nápodoby. Proto je třeba ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne v mateřské škole vyskytnou, nejen v didakticky zaměřených činnostech, poskytovat dítěti vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné.

V předškolním vzdělávání jsou uplatňovány všechny základní organizační formy: skupinová, individuální a hromadná. Zařazování skupinové formy vzdělávání založené na kooperativním učení představuje důležitou vzdělávací strategii předškolního vzdělávání.

Kompetence k učení	Výchovné a vzdělávací strategie
Při učení využívá strategie pokusu a omylu	- do činností zařazujeme experimentování, pokusy - učíme děti pracovat s chybou - poskytujeme dětem zpětnou vazbu
Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost	- činnosti volíme vždy s ohledem na individuální schopnosti dětí - dáváme dětem dostatek času a prostoru
Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje	- vytváříme dětem podnětné prostředí - knihy, pomůcky a další materiály jsou volně přístupné dětem - podporujeme děti při všech činnostech - klademe důraz na volnou hru - respektujeme názor každého dítěte
Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích	- využíváme situační a zážitkové učení při veškerých činnostech - učíme děti samostatně řešit problémy na základě získaných poznatků a zkušeností - během činností poskytujeme dětem zpětnou vazbu
Klíčová kompetence komunikační	
Vyjadřuje se různými způsoby	- dáváme dětem prostor ke komunikaci (ve skupině vrstevníků i s dospělými) - podporujeme děti ve verbálním i neverbálním vyjadřování
Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny	- vedeme děti ke spolupráci, hodnocení a sebehodnocení - vedeme děti ke sdílení zážitků s ostatními
Klade otázky a hledá na ně odpovědi	vedeme děti ke vzájemné diskuzi, naslouchání

	druhým • učíme děti vyhledávat různé zdroje informací
Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává	• děti mají volný přístup ke knihám, encyklopediím • společně pracujeme s digitálními technologiemi
Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace	• společně vytváříme komunikační pravidla • učíme děti vést dialog a naslouchat druhým
Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti	
Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí.	• prostřednictvím pobytu v přírodě vedeme děti k faktu, že jsme její součástí • učíme děti žít v souladu s přírodou a chránit ji
Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji.	• vedeme děti k ochraně přírody a k ekologickému chování a myšlení
Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí.	• učíme děti zodpovědnosti za své chování a rozhodnutí • dáváme prostor k samostatnému rozhodování se
Přispívá k fungování společenství v mateřské škole	• vedeme děti ke vzájemné spolupráci • učíme děti respektovat druhé
Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých	• společné vytváření pravidel, dodržování těchto pravidel • respektovat právo druhých
Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat	• učíme děti rozpoznat nespravedlivé situace a hledat způsoby jejich řešení • využíváme situační učení, dramatizaci, poslech příběhů, pohádek a jejich následný rozbor
Klíčová kompetence osobnostní a sociální	
Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci	• vedeme děti k tomu, aby se samy snažily nastavovat hranice • využití především sociálního učení
Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého	• budujeme u dětí důvěru k ostatním dětem i dospělým • učíme děti nebát se požádat o pomoc
Pojmenuje vlastní silné stránky	• vedeme děti k sebehodnocení, využíváme formativní hodnocení
Projevuje důvěru v sebe sama	• podporujeme zapojování dětí do činností dle vlastního výběru • učíme děti vzájemné kooperaci a spolupráci s ostatními
Vyjadřuje svůj názor	• vedeme děti ke komunikaci, k tomu, aby dokázalo sdělit svůj názor • učíme je obhajovat si své názory
Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým	• dáváme dětem prostor pro vyjádření emocí • respektujeme individualitu • vedeme děti k naslouchání druhých a pomoci

	druhým
Rozlišuje vhodné a nevhodné chování	• pomocí příběhů, dramatizace a situačního učení učíme rozlišovat vhodné a nevhodné situace • vedeme děti k tomu, aby uměly vyhodnotit situace a jejich následky
Chová se v souladu se základními společenskými pravidly	• učíme děti společenskému chování s ohledem na různé prostředí a situace
Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní	
Přichází s vlastními nápady	• respektujeme různorodost zájmů jednotlivých dětí • děti se podílejí na výběru témat v MŠ • děti pomáhají plánovat, určují směr činností • rozvíjíme kreativitu za každých okolností
Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností	• necháváme na dětech výběr hraček, pomůcek při různých činnostech • při skupinových činnostech si děti vybírají partnery do týmu
Ke změnám přistupuje jako k příležitostem	• učíme děti přijímat změnu a přizpůsobit se jí • využíváme dětské nápady, kreativitu a fantazii
Dokáže měnit cesty k dosažení cíle	• necháváme děti hledat různá řešení • pracujeme s chybou i s tím, že jedna věc může mít různá řešení
Dokončí, co započalo	• podporujeme děti při dokončování činností • snažíme se je motivovat tak, aby se z vnější motivace stala i vnitřní • vedeme děti ke spolupráci s druhými
Organizuje a realizuje svoje činnosti	• učíme děti plánování a postupným krokům k dokončení činnosti • dítě má dostatek pomůcek k realizaci svých činností • vedeme děti k sebehodnocení
Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi	• učíme děti spolupracovat s ostatními, rozdělovat si role v týmu • vedeme děti k vzájemnému domlouvání se, diskuzi, k řešení různých návrhů • učíme děti tolerovat nápady a názory druhých a domluvit se s druhými na daném postupu
Spolupodílí se na společných rozhodnutích	• děti bereme jako partnery, kteří se navzájem od sebe učí a dokážou se domluvit na společném rozhodnutí • učíme je vyjádřit svůj názor a vyslechnout si názor druhých
Oceňuje práci i úsilí druhých	• učíme děti hodnotit nejen sebe, ale i druhé • učíme děti hodnotit nejen výsledky, ale také snahu druhých

Klíčová kompetence k řešení problémů	
Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů.	• učíme děti, že chybovat je normální • chybu bereme jako příležitost ke zlepšení se
Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti	• pro práci a řešení problémů učíme děti využívat jejich předchozí zkušenosti
Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje.	• práci s dětmi stavíme na prožitkovém a experimentálním učení, zařazujeme badatelské činnosti • věnujeme dostatek času volné hře
Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací	• necháváme dětem prostor pro jejich tvořivost a pro to, aby si na řešení přišly samy metodou pokusu a omylu
Voli adekvátní řešení vedoucí k cíli	• při řešení problémů a různých situací vedeme děti k využití svých předchozích zkušeností
Tvořivě pracuje s informacemi	• vytváříme prostor pro získávání informací z různých zdrojů • učíme děti orientovat se v získaných informacích
Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů	• děti mají dostatek informačních zdrojů (knihy, encyklopedie...) • využíváme digitální technologie
Klíčová kompetence kulturní	
Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí	• seznamujeme děti s tradicemi, zvyky, s kulturním děním • návštěva divadelních představení a dalších akcí
Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty	• vedeme děti k vyjadřování kulturních a uměleckých zážitků různou formou
Zapojuje se do tvůrčích činností	• podporujeme tvořivost • nabízíme dětem volný přístup k různým pomůckám • necháváme děti volně tvořit, neovlivňujeme je naší představou
Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních	• vedeme děti k tomu, že jsme si všichni rovni • učíme děti spolupracovat a podporovat se navzájem, pomáhat si
Klíčová kompetence digitální	
Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe	• do badatelských činností zapojujeme různé digitální technologie • učíme děti využívat tyto technologie při získávání informací
Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií	• učíme děti využívat tyto technologie v rozumné míře • při práci s digitálními technologiemi nastavujeme společně s dětmi pravidla
Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy	• na základě vlastních zkušeností vedeme děti ke třídění informací, k využití informací

Základní gramotnosti

Čtenářská gramotnost

Výchovné a vzdělávací strategie:

- projevovat zájem o knížky, soustředěně naslouchat četbě
- zaměřovat se na to, co je z poznávaného hlediska důležité
- procvičovat zrakovou analýzu a syntézu
- sledovat očima zleva doprava, shora dolů
- procvičovat paměť a pozornost
- rozlišovat začáteční a konečné hlásky a slabiky, slabikovat slova za pomoci rytmy
- naučit se z paměti krátké texty, úmyslně si je zapamatovat
- chápat slovní vtip, humor, rým, skryté symboly v hádankách
- sledovat a vyprávět pohádku, příběh
- záměrně se soustředit na činnost a držet pozornost
- poznat některá písmena
- poznat a napsat své jméno
- hodnotit svoje zážitky

Matematická gramotnost

Výchovné a vzdělávací strategie:

- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (hádky)
- odhadovat podstatné znaky, podobu, rozdíly a souvislosti
- sledovat očima zleva doprava, shora dolů
- postupovat a učit se podle pokynů
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- chápat prostorové pojmy
- seznamovat se se základními číslicemi a číselnou řadou do 10
- chápat základní číselné pojmy a prakticky je používat (porovnávat, uspořádávat, třídit podle určitého pravidla, poznat více-méně, první-poslední, hned, před-za apod.) v prostoru i rovině
- rozlišovat obrazné symboly, piktogramy (práce na počítači)
- procvičovat paměť a pozornost (didaktické hry, pracovní listy)
- nalézat nová řešení, předkládat nápady

Finanční gramotnost

Výchovné a vzdělávací strategie:

- děti se setkávají v námětových hrách, pohádkách s hodnotou peněz, poznávají mince a bankovky, seznamují se s různými způsoby nakupování, učí se porovnávat svá přání s finanční možností

Digitální gramotnost

Výchovné a vzdělávací strategie:

- γ cílem digitální gramotnosti není nahradit běžnou komunikaci, je doplňkem vzdělávacích činností
- γ chápat, že technologie mají svoje pravidla
- γ je důležité dětem ukazovat, že technologie je jen jedna z částí života, že je důležité čtení, pohyb, hry ve třídě i venku, tvoření, poznávání toho, že ne vše, co je na obrazovce je skutečnost, že je důležité chránit svoje osobní údaje, fotografie, že technologie může pomáhat sloužit ale i škodit
- γ dítě při hře získává povědomí o významu digitálních technologií v běžném životě člověka. Seznamuje se především s tím, jak nám mohou tyto „chytré věcičky“ pomáhat. Učí se základům programování podle jednoduchých povelů. Rozvíjí logické myšlení, prostorovou představivost, paměť, trpělivost, slovní zásobu
- γ v neposlední řadě také cvičí jemnou motoriku a učí se dodržovat nastavená pravidla i časový úsek při hře s těmito pomůckami.
- γ děti se učí vnímat, že ne všechny informace z digitálního prostředí odpovídají skutečnosti, rozvíjejí tak základy kritického myšlení a schopnosti ověřovat si realitu.
- γ Digitální pomůcky: programovatelná včelka BEE-BOT, Albi tužka, zvuková pexesa, mikroskopy, tablety-výukové programy

Pedagogická diagnostika

Pedagogická diagnostika je v naší mateřské škole systematickým procesem poznávání dítěte v jeho vývoji, potřebách, možnostech a zájmech. Jejím účelem je zajistit individualizaci vzdělávání, podporu rozvoje každého dítěte a včasné zachycení potřeb podpory včetně nastavení přiznaných podpůrných opatření.

Principy nastaveného systému:

- **Pravidelnost** – diagnostické činnosti probíhají průběžně v celém školním roce, minimálně však třikrát ročně (září – vstupní, leden – průběžná, červen – závěrečná diagnostika).
- **Celostní přístup** – zjišťujeme úroveň dítěte ve všech oblastech rozvoje (tělesný, kognitivní, jazykový, sociální, emoční, pracovní dovednosti, postoje a hodnoty).
- **Variabilita** – učitelé volí diagnostické metody podle konkrétní skupiny a dítěte (pozorování, analýza činností, rozhovor s dítětem a rodičem, diagnostické hry, portfolio).
- **Smysluplnost a účelnost** – záznamy jsou vedeny stručně, srozumitelně a mají sloužit především pro plánování další práce.
- **Sdílení** – výsledky jsou využívány v pedagogickém týmu a sdíleny s rodiči formou konzultací, vždy s respektem k dítěti.

Nástroje a postupy:

- pozorovací archy a záznamové listy (s možností volné poznámky učitele),

- portfolio dítěte (ukázky prací, fotodokumentace, záznamy o pokrocích),
- pravidelné konzultace s rodiči,
- individuální plány vzdělávání pro děti, které potřebují cílenou podporu,
- spolupráce s odborníky (ŠPZ, logoped, psycholog) při nastavení podpůrných opatření.

Využití diagnostických zjištění:

- podklad pro individualizaci vzdělávacích činností (úprava nároků, nabídek činností, tempa a formy práce),
- plánování třídních vzdělávacích programů s ohledem na složení skupiny,
- tvorba a úprava IVP či podpůrných opatření,
- sledování posunu dítěte a vyhodnocení účinnosti zvolených metod,
- zpětná vazba rodičům o rozvoji dítěte a doporučení domácí podpory.

Vzdělávací obsah

Integrované bloky jsou uspořádány flexibilně. Nejsou nijak ukotveny v čase a je na učiteli, jak bude reagovat na aktuální zájmy a potřeby dětí a přizpůsobovat jim vzdělávací nabídku. Společným rysem integrovaných bloků je jejich cílová orientace, která vychází z jasně formulovaných očekávaných výstupů učení a klíčových kompetencí.

Rozpracování integrovaných bloků do konkrétní nabídky vzdělávání probíhá v rámci třídního plánování. Jedná se o otevřený pracovní materiál učitelů, který je vytvářen postupně. Učitelé vybírají integrované bloky nebo jejich části podle aktuální potřeby., mohou se k nim opakovaně vracet dle situace potřeb dětí a doplňovat je obsahem vycházejícím z návrhů dětí.

Integrované bloky:

- **Svět kolem nás**
- **Kaleidoskop přírody**
- **Cestujeme časem**
- **Společnost a kultura**

Společnost a kultura

Charakteristika integrovaného bloku

Integrovaný blok je zaměřen na adaptaci nově příchozích dětí, na seznámení se s prostředím školky, jejími zaměstnanci, s dalšími dětmi ve třídě, s pravidly společného soužití s novými rituály. Chceme u dětí podporovat estetické a tvůrčí aktivity na základě jejich prožitků, podporovat pocit sounáležitosti, prohlubovat city a citové vazby ke škole i k rodině. Vzdělávacím záměrem tohoto bloku je prostřednictvím společných her a činností vyrovnat se se všemi změnami a svou mateřskou školu vnímat jako místo bezpečí, upevňovat pocit sounáležitosti se svou třídou, mateřskou školou, podporovat rozvoj sebevědomí, interaktivní a komunikativní dovednosti v rámci určené komunity, rozvíjet prosociální chování. Usilujeme o to, aby adaptace na prostředí mateřské školy stála děti co nejmenší úsilí a aby v ní spatřovaly veselí, přátelství, spokojenost, bezpečí, příjemné a klidné prostředí. Děti se aktivně podílejí na přípravách a výzdobě třídy u příležitosti svátků a oslav. Smyslem společného prožívání svátků a rozvinout u dětí morální postoje a budovat hodnotový systém složený na principu solidarity, přátelství a humanity.

Rozvíjené kompetence:

kompetence sociální a personální – učí se spolupracovat ve skupině, přijímat pravidel, rozvíjet prosociální chování (pomoc, ohleduplnost, respekt k druhým)

kompetence komunikativní – vyjádření pocitů, naslouchání druhým, rozvíjí dovednosti dorozumívat se s dětmi i dospělými, vyjadřovat své potřeby a přání

kompetence občanské – vnímat mateřskou školu jako bezpečné prostředí, chápat význam pravidel a společných rituálů, zapojuje se do oslav a tradic, posiluje pocit sounáležitosti

Kompetence k učení – dítě se učí orientovat v novém prostředí, přijímá nové zkušenosti a rituály, učí se pravidlům společného soužití

Kompetence k řešení problémů – postupně zvládá nové a neznámé situace, učí se vyrovnávat se s emocemi spojenými s odloučením od rodiny, hledá způsoby, jak překonávat počáteční obtíže

Kompetence pracovní a tvořivé – podílí se na výzdobě třídy a přípravách společných akcí, rozvíjí tvořivost, estetické vnímání a učí se dotahovat započaté činnosti do konce

Podpora gramotnosti:

jazyková a čtenářská gramotnost – hry se slovy, básničky, vyprávění

digitální gramotnost – využití digitálních pomůcek při hudebních a výtvarných činnostech

občanská gramotnost – poznávání symbolů (vlajky, hymna), kulturních odlišností, prožití společenských pravidel

Návrhy dílčích témat pro realizaci

- Koho potkáš ve školce
- Co se stane když (pravidla)
- Dárky, láska, rodina, vánoční čas začíná
- S čím si hraju rád
- Na tři krále o krok dále
- Sv. Martin
- Když se koulí vajíčko
- Všechny děti slaví svátek

Očekávané výsledky učení vzdělávacích oblastí

1. Dítě a jeho tělo

Tělo, smysly a biologické potřeby

Naplňuje své biologické potřeby

Pohyb, hrubá a jemná motorika

Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost

Praktický život

Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem

Ochrana zdraví

Má osvojené základní hygienické návyky

2. Dítě a jeho psychika

Sebepojetí, autonomie a emoce

Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory

Orientuje se v základních emocích a pocitech

Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám

Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění

Navazuje a rozvíjí citové vazby

Vyrovná se s neúspěchem

Myšlenkové operace

Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu

Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat

Jazyk a řeč

Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat

Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově

Rozpozná rým, rytmitizuje

Předčtenářské dovednosti

Rozumí předčítanému textu, vypráví a soustředěně sleduje děj

Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav

Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu

Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními

3. Dítě, ten druhý a společnost

Adaptace v nové prostředí a socializace ve společnosti

Poradí si v nové situaci

Začlení se do skupiny

Ovlivňuje směřování společné činnosti

Přijímá různé sociální role

Navazuje a udržuje dětská přátelství

Základy etikety a morální hodnoty

Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi

Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu

Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití

Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i do druhých

Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodu

Svět lidí a kultury

Spolupodílí se na udržování regionálních tradic

Pojmenuje místo a zemi, ve které žije

Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování

Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností

Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech

Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech

4. Dítě a svět

Poznávání světa přírody

Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci

Bezpečné chování

Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout

Kaleidoskop přírody

Charakteristika integrovaného bloku

V integrovaném bloku se bude snažit rozvíjet v dětech pocit sounáležitosti s živou přírodou a schopnosti vážit si života ve všech formách, osvojovat si jednoduché dovednosti k ochraně přírody, získat návyky vedoucí ke zdravému životnímu stylu. Péči o přírodu, sklizeň z polí (brambory, řepa), ze zahrad (ovoce, zelenina, rytí záhonů atd.), v lesích sbírání hub. Rozdíly

mezi jehličnatými a listnatými stromy, lovení rybníků. Děti se seznamují s proměnami počasí, pozorování pavučin babího léta. Dále se seznámí s proměnami barev, tvarů, zvuků, chutí a vůní. Naučí se rozeznávat přírodniny, ovoce, zeleninu, poznávat jehličnaté a listnaté stromy. Vyzkouší si práci s přírodninami (kaštany, šípky – výroba korálků, zvířátek atd.). Témata propojíme s přírodou živou i neživou. Budeme pozorovat květiny, seznámíme se s některými léčivými rostlinami i rostlinami, které ohrožují zdraví lidí. S nebezpečím v přírodě. Budeme si všimnout života hmyzu i jeho významu – med, opylení. Také budeme pozorovat život ptáků, pojmenovávat a rozeznávat jednotlivé druhy. Podporujeme vytváření vztahu dětí k přírodě. Společně budeme objevovat a seznamovat děti s kouzly proměn jarní přírody a zrozením nového života rostlin a zvířat, s domácími zvířaty, jejich mláďaty a s užtkem pro člověka.

Rozvíjené kompetence:

kompetence k učení – pozorování, kladení otázek, hledání souvislostí, pozoruje proměny v přírodě, seznamuje se s rostlinami a živočichy, rozlišuje jejich znaky a chápe základní souvislosti mezi živou a neživou přírodou

kompetence k řešení problémů – jednoduché přírodní pokusy, třídění materiálů, učí se uvažovat o vztahu člověka a přírody, poznává nebezpečí v přírodě a učí se, jak se jim vyhnout

kompetence sociální a personální – spolupráce při hrách a pokusech, při tvořivých hrách s přírodninami, respektuje pravidla práce a rozvíjí pocit odpovědnosti

kompetence komunikativní - vyjadřuje své zážitky a zkušenosti z pozorování přírody, obohacuje slovní zásobu o názvy rostlin, zvířat a přírodních jevů, sdílí své poznatky s ostatními

kompetence občanské - rozvíjí vztah k přírodě, chápe, že život má různé formy a zaslouží si ochranu, učí se základům ekologicky šetrného chování a zdravého životního stylu

Kompetence pracovní a tvořivé – získává základní dovednosti při jednoduchých pěstitelských a pracovních činnostech (rytí, sklizeň, sběr přírodnin), rozvíjí tvořivost při práci s přírodninami

Podpora gramotnosti:

přírodovědná gramotnost – pozorování, třídění, experimenty, péče o rostliny a zvířata

matematická gramotnost – měření, porovnávání, počítání přírodních objektů

jazyková a čtenářská gramotnost – práce s obrázkovými encyklopediemi, pojmenovávání jevů

Návrhy dílčích témat pro realizaci

- Podzim klepe na vrátka
- Foukej, foukej větříčku
- Ovoce a zelenina

- Život v lese
- Paní Zima kraluje
- Mlád'ata
- Jaké je to na jaře
- Příroda je kamarád
- Co roste
- Co je pod zemí nad zemí
- Život v lese

Očekávané výsledky učení vzdělávacích oblastí

1. Dítě a jeho tělo

Tělo, smysly a biologické potřeby

Zachovává správné držení těla

Rozlišuje pomocí všech smyslů

Pohyb, hrubá a jemná motorika

Zvládá základní pohybové dovednosti

Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost

Koordinuje pohyby těla, ruky a oka

Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou

Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu

Praktický život

Zvládá sebeobsluhu

Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, náradím, náčiním a dalšími pomůckami

Fyzická zdatnost

Překonává fyzické překážky

Ochrana zdraví

Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí

2. Dítě a jeho psychika

Myšlenkové operace a procesy

Vyhledá společně znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi

Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají

Představivost, fantazie, tvořivost

Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie

Jazyk a řeč

Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno

Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí

Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat

Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově

Předmatematické představy

Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností

Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času

Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění

Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy

3. Dítě, ten druhý a společnost

Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování

Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností

Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech

Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin

Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech

4. Dítě a svět

Poznávání světa přírody

Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy

Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody

Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi

Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi

Životní prostředí a jeho ochrana

Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim

Udržuje pořádek v blízkém prostředí

Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí

Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy

Respektuje různé formy života

Bezpečné chování

Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích

Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout

Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami

Svět kolem nás

Charakteristika integrovaného bloku

Blok „Svět kolem nás“ vede děti k poznávání a objevování prostředí, ve kterém žijí – od jejich nejbližšího okolí až po širší svět. Děti se učí chápat základní souvislosti mezi člověkem, přírodou a světem, rozvíjejí schopnost orientovat se v prostředí, ve společnosti i v čase. Hravou formou pronikají do tajů vesmíru, seznamují se s planetou Zemí, kontinenty, přírodními jevy a životním

prostředím. Zároveň jsou vedeny k porozumění ekologickým principům, k ochraně přírody a k ohleduplnému chování k životnímu prostředí. Součástí je i poznávání různých způsobů dopravy a jejich významu pro život lidí. Děti se postupně učí vidět svět v souvislostech, chápat, že jsou součástí širšího celku, a získávají základy pro vytváření pozitivního vztahu k přírodě i lidem na celé planetě. Blok podporuje dětskou zvědavost, přirozenou touhu objevovat a rozvíjí schopnost klást otázky, hledat odpovědi a tvořit vlastní představy o světě. Děti seznamujeme se základními principy ochrany přírody a klimatu. Přiměřenou formou je vedeme k pochopení, že chování lidí ovlivňuje životní prostředí, a podporujeme jejich aktivní zájem o udržitelnou budoucnost.

Rozvíjené kompetence:

kompetence komunikativní – vyprávění o zážitcích, sděluje své zkušenosti a zjištění, naslouchá druhým, rozšiřuje si slovní zásobu o pojmy z oblasti přírody, společnosti a dopravy

kompetence k učení – sledování změn, vytváření jednoduchých časových řad

kompetence občanské – rozvíjí ohleduplný vztah k přírodě a životnímu prostředí, chápe kulturní rozmanitost a základní principy spoluzití lidí

kompetence k řešení problémů - přemýšlí o přírodních i společenských jevech, hledá možnosti řešení situací, uvědomuje si odpovědnost člověka za přírodu

kompetence sociální a personální – spolupracuje s ostatními při objevování a poznávání, respektuje názory druhých, učí se vnímat sounáležitost se skupinou i společností

Kompetence pracovní a praktické – seznamuje se s různými způsoby dopravy a jejich významem, rozvíjí orientaci v čase, prostoru a prostředí, získává návyky šetrného a odpovědného chování

Podpora gramotnosti:

matematická gramotnost – orientace v čase (dny v týdnu, měsíce, roční období)

digitální gramotnost – využití aplikací a interaktivních kalendářů

čtenářská gramotnost – poslech a četba pohádek, pranostik, příběhů o přírodě

Návrhy dílčích témat pro realizaci

- MŠ a její okolí
- Kde bydlíme
- Co studí, voní, hřeje
- Naše Země
- Na čem frčíš? (myšleno sport)

- Co ti řekne semafor?
- Den Země
- Kde všude jsou písmenka
- Kam mizí odpadky?
- Koho potkáš na moři
- Vesmír a planety
- Přírodní jevy (roční doby, počasí)
- Kdo tu s námi žije?

Očekávané výsledky učení vzdělávacích oblastí

1. Dítě a jeho tělo

Tělo, smysly a biologické potřeby

Naplňuje své biologické potřeby

Pohyb, hrubá a jemná motorika

Ovládá jemnou motoriku mluvidel

Zvládá základy grafomotoriky

Praktický život

Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, náradím, náčiním a dalšími pomůckami

Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem

Fyzická zdatnost

Prokazuje vytrvalost, sílu s odolnost

Ochrana zdraví

Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky

2. Dítě a jeho psychika

Myšlenkové operace a procesy

Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat

Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání

Jazyk a řeč

Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno

Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty

Formuluje instrukce a předá je ostatním

Rozliší český jazyk od jiných jazyků

Předčtenářské dovednosti

Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu

Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci

Předmatematické představy

Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času

Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů

Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary

Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy

Sestavuje prostorové objekty podle předlohy

Určí míru objektů a porovná je pomocí poměřování

3. Dítě, ten druhý a společnost

Adaptace na nové prostředí a socializace ve společnosti

Začlenění se do skupiny

Navazuje a udržuje dětská přátelství

Základy etikety a morální hodnoty

Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu

Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití

Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i do druhých

Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodu

Svět lidí a kultury

Pojmenuje místo a zemi, ve které žije

Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou

Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu

Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování

Zachytí autentické své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami

4. Dítě a svět

Poznání světa přírody

Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci

Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi

Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi

Životní prostředí a jeho ochrana

Udržuje pořádek v blízkém prostředí

Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí

Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit

Bezpečné chování

Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání

Cestujeme časem

Charakteristika integrovaného bloku

Blok „Cestujeme časem“ přivádí děti k poznávání minulosti a umožňuje jim prožívat příběhy lidí i zvířat z dávných dob až po blízkou minulost. Děti se hravou formou seznamují s pravěkem, životem dinosaurů, světem indiánů, významnými historickými událostmi, ale i s pohádkami a mýty, které jsou součástí kulturního dědictví. Hlavním smyslem je rozvoj dětské představivosti a fantazie při současném objevování zákonitostí života v minulosti a souvislostí s přítomností. Děti se učí vážit si práce a života lidí v různých obdobích, chápou, že svět se vyvíjí a mění, a postupně získávají základy kulturní identity. Budeme podporovat tvořivost, dramatizaci a hru na role, které dětem umožňují vcítit se do života v jiných dobách.

Rozvíjené kompetence:

kompetence k učení - dítě zkoumá minulost a hledá souvislosti s přítomností, objevuje, že svět se vyvíjí a mění, učí se chápat kulturní dědictví

kompetence k řešení problémů – co by se stalo, kdyby ..., tvoření alternativních příběhů, hledá rozdíly i podobnosti se současností

kompetence kulturní a pracovní – seznámení s tradičními řemesly a způsoby života

kompetence komunikativní – sděluje své zážitky a poznatky z her a dramatizací, využívá slovní i neverbální prostředky k vyjádření představ, naslouchá druhým

kompetence sociální a personální – spolupracuje ve skupině při hrách na role a dramatizacích, učí se respektovat pravidla hry a přijímat různé role, rozvíjí empatii k lidem v minulosti.

Kompetence občanské – postupně chápe význam kulturních tradic a hodnot, učí se vážit si práce lidí v minulosti, buduje si základy vlastní kulturní identity.

Kompetence k podnikavosti a pracovní - zapojuje se do tvořivých činností inspirovaných historií (modelování, kresba, dramatizace), rozvíjí fantazii a představivost, učí se vytrvalosti při dokončování činností.

Podpora gramotnosti:

čtenářská gramotnost – naslouchání příběhům, práce s jednoduchými knihami o historii

digitální gramotnost – prohlížení dobových obrázků a fotografií na interaktivní tabuli

sociální a občanská gramotnost – uvědomování si role rodiny a společnosti v čase

Návrhy dílčích témat pro realizaci

- Staré řemeslo a život na vesnici (stará řemesla)
- Cesta do pravěku (život jeskynních lidí)

- Indiáni
- Dinosauři a doba ledová
- Pohádky, báje a pověsti (kouzelný svět pohádek – dobro a zlo)
- Rytíři, princezny a život na hradě (hrady, zámky, slavnosti, erby)
- Jak se žilo našim babičkám a dědečkům
- Cestujeme budoucností (jak by mohl vypadat svět za 100 let)

Očekávané výsledky učení vzdělávacích oblastí

1. Dítě a jeho tělo

Tělo, smysly a biologické potřeby

Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce

Zachovává správné držení těla

Rozlišuje pomocí všech smyslů

Pohyb, hrubá a jemná motorika

Zvládá základní pohybové dovednosti

Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost

Koordinuje pohyby těla, ruky a oka

Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou

Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu

Praktický život

Zvládá sebeobsahu

Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami

2. Dítě a jeho psychika

Sebepojetí, autonomie a emoce

Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění

Myšlenkové operace

Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie

Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi

Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají

Představivost, fantazie, tvořivost

Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií

Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie

Jazyk a řeč

Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči

Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty

Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat
Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově
Vypráví jednoduchý děj
Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí

Předčtenářské dovednosti

Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav

Předmatické představy

Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností
Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času
Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění

3. Dítě, ten druhý a společnost

Adaptace v novém prostředí a socializace ve společnosti

*Začlenění se do skupiny
Přijímá různé sociální role
Ovlivňuje směřování společné činnosti*

Svět lidí a kultury

*Spolupodílí se na udržování regionálních tradic
Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými*

Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování

*Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností
Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech
Zachytí autentické své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami
Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech*

4. Dítě a svět

Životní prostředí a jeho ochrana

Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit

Projekty a nadstandardní programy

Předplavecký výcvik – spolupráce s plavecká škola Zdemar

Účastní se děti s odkladem školní docházky, předškolní a mladší děti ze třídy Motýlků do počtu 20. Děti, které se předplaveckého výcviku neúčastní jsou vzdělávány ve třídě Berušek podle jejich Třídního vzdělávacího programu.

Plán evaluace

Cílem evaluace a hodnocení v mateřské škole je ověřovat a zlepšovat kvalitu nejen veškeré její činnosti, ale také podmínek.

Podmínky vzdělávání

Předmět evaluace	Časový plán	Prostředky	Odpovědnost
Personální podmínky - profesní rozvoj - odborná způsobilost pracovníků	Průběžně, dotazník v červnu červen	plán DVPP, pedagogické rady, dotazníky, hospitace kontrolní činnost	učitelky ředitelka
Materiální (věcné) podmínky - vybavení tříd - vybavení školních zahrad - vybavení školní kuchyně - soulad s bezpečnostními a hygienickými normami	průběžně, červen	záznamy z kontrol BOZP, PO spolupráce se zřizovatelem pedagogické a provozní rady fotodokumentace	všichni zaměstnanci dle místa pracovní působnosti a zřizovatel
Organizační podmínky - zhodnotit účelnost a vhodnost organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP	červen	pedagogické a provozní rady, konzultace, hospitace	všichni zaměstnanci dle profesní odpovědnosti a místa pracovní působnosti
Psychosociální podmínky - klima školy - způsob komunikace s dětmi - nastavení pravidel - respektování potřeb dětí - týmová spolupráce	Průběžně, nejméně však 1x za 2 roky	hospitace, dotazníky kontrolní činnost analýza třídní dokumentace	všichni zaměstnanci dle profesní odpovědnosti a místa pracovní působnosti
Spolupráce školy a rodiny - vztahy mezi zaměstnanci a rodiči - způsoby komunikace - možnost rodičů podílet se na dění v MŠ - informovanost rodičů	Průběžně, nejméně však 1x za 2 roky	rozhovory s rodiči, dotazníky, konzultace, mimoškolní akce za účasti rodičů fotodokumentace	učitelky, rodiče
Podmínky vzdělávání dětí s přiznaným podpůrným opatřením	Průběžně, nejméně však 1x ročně	hospitace, dokumentace	učitelky, ředitelka

Průběh a výsledky vzdělávání

Předmět evaluace	Časový plán	Prostředky	Odpovědnost
Soulad TVP s ŠVP - naplňování OVU - naplňování kompetencí	Po ukončení tematického bloku měsíčně	záznam do plánu činnosti konzultace učitelek pedagogické rady záznam do třídní knihy	učitelky
Hodnocení výchovně – vzdělávacího procesu - uplatnění metod, postupů a forem práce (vzdělávací práce) - učební prostředí - komunikace - výchovné a vzdělávací strategie - hodnocení a plánování	Průběžně	pedagogické rady webové stránky MŠ vzájemné hospitace konzultace pedagogů uplatňování poznatků z dalšího vzdělávání	učitelky ředitelka rodiče
Hodnocení dětí - diagnostika - hodnotit vývojové pokroky jednotlivých dětí	Průběžně, dle aktuální situace a potřeby	cílené pozorování, konzultace učitelek vedení portfolia dětí konzultace s rodiči konzultace s odborníky dle potřeby stanovení případných opatření	učitelky
Kvalita zpracování ŠVP a TVP - ověřit soulad TVP – ŠVP – RVP PV - hodnocení naplňování záměrů vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce	Červen	hospitační záznamy fotodokumentace vystoupení dětí – záznamy konzultace dotazníky pro rodiče pedagogické rady	učitelky, rodiče

Hodnocení procesů a výsledku vzdělávání

Formativní hodnocení

- poskytuje dětem průběžnou zpětnou vazbu, oceňujeme snahu, nikoliv jen výsledek
- hodnocení probíhá pozitivní a respektující formou
- podporujeme děti v samostatnosti, sebedůvěře a radosti z pokroku

Sebehodnocení dětí

- učíme děti reflektovat vlastní činnosti a vyjadřovat spokojenost
- používáme jednoduché metody – piktogramy, smajlíky, krátké rozhovory
- podporujeme děti, aby se učily hodnotit nejen sebe, ale i spolupráci ve skupině

Hodnocení výsledků učení (diagnostika, portfolio)

- probíhá prostřednictvím pedagogické diagnostiky, pozorování a portfolio
- sledujeme zejména rozvoj klíčových kompetencí a gramotností
- výsledky zaznamenáváme a využíváme pro individuální podporu dítěte

Hodnocení na úrovni třídy a školy

- pedagogové pravidelně reflektují vzdělávací činnosti, porovnávají cíle a dosažené výsledky
- tým školy sdílí zkušenosti a hledá inovace
- vedení školy analyzuje úspěšnost programu a plánuje jeho rozvoj

Zapojení rodičů

- rodiče se seznamují s hodnocením prostřednictvím konzultací, portfolio a společenských akcí
- mají možnost podílet se na evaluaci a plánování
- jsou partnery školy při podpoře rozvoje dítěte